

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18P/168/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512214607
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2013:7512214607.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou Z.. L. S. v právnej veci navrhovateľa Z. Q., J.. XX. X. XXXX, trvale bytom H. - G. Č.. XXX proti odporkyňi Z. Q., V.. E., J.. XX. X. XXXX, trvale bytom H. - G. č. XXX, za účasti mal. Z. Q., J.. XX. X. XXXX, bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, takto

r o z h o d o l :

Manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 26.9.1992 zapísané v knihe manželstiev matričného obvodu H. F., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, rozvádza.

Na čas po rozvode maloletú Z. Q., J.. XX. X. XXXX, zveruje do osobnej starostlivosti odporkyne - matke, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Navrhovateľ - otec je povinný prispievať na výživu maloletej Z. Q., J.. XX. X. XXXX, sumou vo výške 100 eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky - odporkyne počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode.

Navrhovateľ - otec je oprávnený stretávať sa s mal. Z. Q. každú párnú nedeľu v čase od 13.00 hod. do 18.00 hod. tak, že otec maloletú prevezme a vráti v bydlisku matky maloletej.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Navrhovateľ je povinný na účet Okresného súdu Košice - okolie nahradiť trovy štátu v sume 83,16 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporkyňa je povinná na účet Okresného súdu Košice - okolie nahradiť trovy štátu v sume 83,16 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ žiadal, aby súd rozviedol jeho manželstvo s odporkyňou z dôvodu pretrvávajúcich nezhôd, hádok a názorových rozdielov. Tieto podľa navrhovateľa začali vznikať síce skôr ale vyvrcholili po tom, čo začali žiť s jeho svokrou v spoločnej domácnosti v novopostavenom rodinnom dome v r. 2010. Svokra vyvolávala roztržky, hádky, navádzala odporkyňu proti nemu a v dôsledku toho došlo k vzájomnému odcudzeniu účastníkov konania. Manželstvo účastníkov konania podľa navrhovateľa neplní žiadnu svoju

funkciu, došlo k citovému odcudzeniu, ide len o formálny zväzok, preto sú dané dôvody na rozvod. Maloletú dcéru narodenú z manželstva, navrhol na čas po rozvode zveriť do výchovy a opatery matke, s tým, že na maloletú bude platiť výživné v sume 50 eur. Svoj styk s maloletou žiadal upraviť každý páry týždeň od piatku 18,00 hod. do nedele 18,00 hod.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu na rozvod uviedla, že problémy v manželstve boli spôsobené tým, že navrhovateľ často navštevoval pohostinstvá, nadmerne užíval alkoholické nápoje, podľahol aj výherným automatom, čo sa nepriaznivo odrazilo na jeho chovaní k nej a aj k maloletej a plnoletému synovi a aj na ich finančnej situácii. Mala za to, že podmienky na rozvod nie sú splnené. Manželstvo je možné zachovať za predpokladu nevyhnutných zmien v správaní navrhovateľa. Poukázala na veľmi blízky, „priateľský“ vzťah navrhovateľa s inou ženou, za ktorým treba hľadať nadmerné užívanie alkoholu zo strany navrhovateľa a aj zmenu v jeho správaní. Pre prípad rozvodu maloletú žiadala zveriť do svojej výchovy a opatery. S navrhovanou výškou výživného na maloletú nesúhlasila, žiadala priznať výživné vo výške 250 eur mesačne. Na pojednávaní dňa 5. 12. 2013 uviedla, že k návrhu na rozvod manželstva sa pripája, žiadala, aby styk maloletej s otcom bol upravený tak, že maloletá sa s otcom stretne len vtedy, keď to bude maloletej vyhovovať a výživné žiadala minimálne vo výške 100 - 150eur.

Kolíznym opatrovníkom vo svojom písomnom vyjadrení, pre prípad rozvodu manželstva účastníkov konania navrhol, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matke a zo strany otca bolo určené primerané výživné.

Vykonaným dokazovaním bol zistený tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 26. 9. 1992. U oboch išlo o prvé manželstvo, z ktorého sa narodil dňa XX. X. XXXX dnes už plnoletý S. a dňa XX. X. XXXX maloletá Z. Q.. Okrem nej účastníci konania inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Posledné spoločné bydlisko účastníkov konania je H. - G., čím je daná miestna príslušnosť Okresného súdu Košice - okolie.

Na pojednávaniach vo veci, po prvotných vyjadreniach odporkyne, že nesúhlasí s rozvodom, sa napokon obaja účastníci zhodli v tom, že vzťahy medzi nimi sú vážne rozvrátené, ich manželstvo neplní svoj účel, nehospodária spolu, intímne sa nestýkajú, citové väzby medzi nimi ochladli, nekomunikujú spolu a po tom, ako navrhovateľ 4. 9. 2012 opustil spoločnú domácnosť, doposiaľ nežijú v spoločnej domácnosti. Obaja sa vyjadrili v tom zmysle, že nie je možné ich manželstvo zachovať, preto sa chceli rozviesť. Dôvody na rozvod konkretizovali na pojednávaniach tak, ako ich uviedli aj vo svojich písomných podaniach. Hlavnú príčinu rozporov navrhovateľ videl v zasahovaní svokry do ich manželstva, v spolužití s ňou a ovplyvňovaní odporkyne zo strany jej matky a odporkyňa v mimomanželskej známosti navrhovateľa, ktorú tento nepoprel.

Účastníci sa nezhodli na úprave styku navrhovateľa - otca s maloletou Janou pre prípad rozvodu. Navrhovateľ sa domáhal, aby sa s maloletou dcérou mohol stretávať každý páry týždeň od piatku 18,00 hod. do nedele 18,00 hod. Odporkyňa nesúhlasila s navrhovaným stykom z dôvodu, že samotná dcéra takýto styk odmieta.

Súd preto za účelom vyriešenia tejto otázky nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých. Znalkyňa vo svojom znaleckom posudku konštatovala, že maloletá má vytvorené pozitívne vzťahy k obom rodičom, aj keď väzba k matke je intenzívnejšia a dôvernejšia. Maloletá sa na otca hnevá, preto že ich opustil, chýba jej kontakt s otcom, podvedome si želá jeho návrat a zmenu správania, väčšiu angažovanosť, záujem o seba. Aktuálne maloletá vníma otca najmä v kontexte jeho nového vzťahu, ktorý absolútne odmieta, o individuálnom kontakte s otcom však premýšľa, neodmieta ho. Zákaz styku by nebol vhodným riešením a neodzrkadľoval by najlepším záujem maloletej. Znalkyňa doporučila stretnutia navrhovateľa a jeho maloletej dcéry realizovať každú páru nedeľu v čase od 13.00 hod. do 18.00 hod. a do budúcnosti, v

prípade zmeny podmienok na strane otca, jeho záujmu o rozšírenie styku s dcérou a súčasného záujmu maloletej, by doporučovala rozšírenie styku s otcom.

Účastníci konania spolu s maloletou Janou bývali do 4. 9. 2012, kedy navrhovateľ opustil spoločnú domácnosť, v rodinnom dome v H. - G.. V spoločnej domácnosti s nimi býval aj ich v súčasnosti plnoletý syn S. a matka odporkyne. Navrhovateľ od r. 2000 podniká ako živnostník v oblasti stavebníctva. Svoj priemerný mesačný zárobok odhadol na 500 eur. Spláca lízing na auto mesačne po 113 eur, mesačne sociálne poistenie 112 eur, 48 eur mesačne zdravotné poistenie, 37 eur mesačne úrazové poistenie, za telefóny 70 eur mesačne, spláca kartu E. U., ktorú vybrali spoločne s odporkyňou po 55 eur mesačne, za podnájom platí 150 eur mesačne, na stravu mesačne minie 100 - 150 eur. Na pojednávaní dňa 5. 12. 2013 uviedol, že za podnájom platí 220 eur mesačne. V roku 2012 bol dlhodobo práceneschopný, bol operovaný na platničku. Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, bolo zistené, že navrhovateľ Z. Q., v roku 2013 poberal nemocenské dávky od 14. 11. 2012 do 31. 3. 2013. V novembri 2012 mu bola z titulu nemocenského vyplatená suma 91,50 eur, v decembri 2012 a v januári 2013 suma 184,50 eur, vo februári 2013 suma 166,70 eur a v marci 2013 suma 184,50 eur. Podľa daňového priznania za rok 2012 príjmy navrhovateľa v roku 2012 boli 40 242,24 eur a výdavky 36 368,68 eur, jeho základ dane bol 3 873,56eur.

Odporkyňa uhrádza elektrickú energiu mesačne 120 eur, kúria drevom, ktoré zakúpila za 290 eur v septembri, za kreditné karty, ktoré vybrali spolu s navrhovateľom platí 50 eur mesačne, na benzín na cestu do práce minie mesačne asi 70 - 80 eur, poisťku za auto platí polročne 50 eur. Do stravy a bývania jej prispieva matka, ktorá s nimi býva v spoločnej domácnosti, po 100 eur mesačne. Maloletá navštevuje základnú školu v Košiciach, denne dochádza, mesačné cestovné stojí okolo 10 eur, matka jej mesačne dobíja aj čipovú kartu na MHD v sume 5 - 10 eur. Polročne matka do školy zaplatí asi 30 eur. Maloletá je na svoj vek fyzicky vyspelá, z toho sú aj vyššie výdavky na ošatenie. Odporkyňa pracuje ako predavačka v M. J. N..V..Q., kde podľa opisu mzdového listu je jej priemerná mzda za obdobie 09/2011 - 08/2012 vo výške 524,71 eur a za obdobie 09/2012 - 10/2013 vo výške 563,03 eur (táto skutočnosť bola zistená z opisu mzdového listu založeného v pripojenom spise tunajšieho súdu 18C 16/2013 - vo veci výživného na plnoletého syna účastníkov konania).

Z tohto spisu bolo tiež zistené, že medzi plnoletým S. Q. ako navrhovateľom a Z. Q. bol schválený zmier, podľa ktorého sa Z. Q. zaviazal doplatiť navrhovateľovi dlžné výživné 321,46 eur v splátkach po 100 eur mesačne, počnúc mesiacom december 2013, pričom pri určení dlžného výživného súd vychádzal z navrhovateľovej žiadosti na pojednávaní, ktorý žiadal určiť výživné 150 eur mesačne. Z tohto spisu bolo zistené, že otec Z. Q. platil plnoletému synovi od februára 2013 výživné po 100 eur mesačne.

Podľa ust. § 23 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a § 19.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania nejde o krátkodobý a prechodný nesúlad, ale nezhody a nesúlad medzi nimi pretrvávajú dlhšiu dobu, viedli k tomu, že účastníci konania nebývajú v spoločnom rodinnom dome, nehospodária spolu, nemajú záujem o rodinný život, citovo ochladli, intímne sa nestýkajú. Pretože manželstvo účastníkov konania je len formálnym zväzkom, neplní svoje spoločenské funkcie a to biologickú, hospodársku, výchovnú a funkciu vzájomnej pomoci a podpory, súd návrhu na rozvod manželstva vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

Podľa ust. § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1, zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2, 3, 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, 2 cit. zákona, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Podľa § 26 cit. zákona ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 4 cit. zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1, 2 cit. zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1, 2 citovaného zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Súd maloletú na čas po rozvode zveril matke, tak ako to navrhovali obaja účastníci konania. Pri rozhodovaní o právach a povinnostiach rodičov k maloletej Jane na čas po rozvode, súd vychádzajúc zo znaleckého posudku, prihliadol najmä na to, aby sa rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a tiež aj na právo druhého rodiča (navrhovateľa - otca), ktorý nebude mať maloletú v osobnej starostlivosti, na pravidelné stretávanie sa s maloletou.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľa ako aj na odôvodnené potreby maloletej Jany (podľa matky maloleťá je zdravá, zvýšené výdavky v súvislosti s jej zdravotným stavom nie sú) a dospel k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa, aj po zvážení všetkých jeho preukázateľných výdavkov, prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne. Pri stanovení výšky výživného súd prihliadol aj na tú skutočnosť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov sa neberú do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Výživou maloleteho dieťaťa, na ktorú sú povinní prispievať obaja rodičia sa rozumie zaobstarávanie resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, zahrnuté je v tom aj uspokojovanie potrieb bývania dieťaťa. Pri stanovení výšky výživného súd prihliadol na súčasné potreby maloletej oprávnenej vzhľadom na jej vek, výchovu, výživu a dospel k záveru, že určené výživné zohľadňuje tak schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca ako aj súčasné potreby maloletej. Pri výpočte odôvodnených potrieb maloleteho dieťaťa súd vychádzal z výpovedí účastníkov konania a z predložených listinných dôkazov, majúc na zreteli, že dieťaťu je zo zákona priznané právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Výrok rozsudku týkajúci sa úpravy styku navrhovateľa s maloletým synom je v súlade s ust. § 25 ods. 2 Zák. o rodine.

Podľa § 141 ods. 1, 2 O.s.p. súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol, alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme. Trovy dôkazov, ktoré nie sú kryté preddavkom, ako aj hotové výdavky ustanoveného zástupcu, ktorý nie je advokátom, a trovy spojené s tým, že účastník koná vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumie (§18) platí štát.

Podľa § 148 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

V konaní vznikli trovy štátu v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku, keď trovy znaleckého posudku v sume 166,32 eur neboli pokryté zálohami zloženými účastníkmi konania. Preto súd rozhodol o takto vzniknutých trovách štátu a uložil obom účastníkom konania nahradiť po 83,16 eur trovy štátu na účet Okresného súdu Košice - okolie.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 144 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvode.

Na základe citovaných zákonných ustanovení a uvedených skutočností súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu s napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na výkon súdneho rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.

Proti výroku o rozvode manželstva účastníkov konania odvolanie nie je možné podať, pretože proti tomuto výroku sa účastníci po vyhlásení rozsudku vzdali práva podať odvolanie.

U p o z o r n e n i e : Manželia sú povinní predložiť po právoplatnosti rozsudku príslušnému orgánu svoj občiansky preukaz na vyznačenie zmien, ktoré sa stali v ich osobnom stave v dôsledku rozvodu manželstva.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva oznámiť príslušnému okresnému úradu, kde bolo manželstvo zapísané, že opäť prijíma priezvisko, ktoré mal pred uzavretím manželstva.